

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
проф. О.В. Власенко

О.В. Власенко

«30» 05 20 19 р.

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 222 Медицина
(код і найменування спеціальності)
мова навчання українська, російська, англійська

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова, відділ аспірантури, докторантури

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

д.мед.н, проф. Мороз Л.В.

к.мед.н., доц. Гайдук О.А.

РЕЦЕНЗЕНТИ: Завідувач кафедри дитячих інфекційних хвороб д.мед.н., проф. Незгода І.І.
Завідувач кафедри педіатрії №2 д.м.н, проф. Дудник В.М.

Обговорено на засіданні кафедри інфекційних хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії

« _____ » квітень _____ 20__ року, протокол № ____

Схвалено на центральній методичній раді / науковій комісії та рекомендовано до затвердження вченою радою «_20_» _____ 05_____ 2019_ року, протокол №__15__

Затверджено вченою радою Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

«_30_» _____ 05_____ 20__ року, протокол № __10__

Вчений секретар _____ (Серебреннікова О.А.)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби» складена

відповідно до Освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова

на третьому (освітньо-науковому рівні)

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 222 «Медицина».

(код і найменування спеціальності)

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Аспіранту винесені питання диференційної діагностики та найновітніші наукові дані щодо найбільш поширених інфекційних захворювань, а саме, кишкових інфекцій, захворювань, що передаються повітряно-краплинним механізмом передачі, кров'яних інфекцій та інфекцій зовнішніх покривів з наданням невідкладної допомоги при основних невідкладних станах в розрізі вищевказаних напрямків та диспансерний нагляд.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є клініка, діагностика, лікування, профілактика, найбільш розповсюджених інфекційних захворювань.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на III рівні вищої освіти, а також дисциплін: У свою чергу дисципліна формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних спеціалізованих дисциплін терапевтичного профілю (Внутрішні хвороби, Кардіологія, Ревматологія, Фтизіатрія, Гастроентерологія, ендокринологія, Загальна практика-сімейна медицина, Побічна дія ліків, Клінічна фармакологія, Клінічна біохімія та мікробіологія, Клінічна морфологія,) та теоретичного (Нормальна анатомія, Патологічна анатомія, Фізіологія, Патологічна фізіологія, Фармакологія, Мікробіологія, Гістологія).

Програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Ведення хворих в клініці інфекційних хвороб.

Модуль 2. Актуальні питання сучасної науки з інфекційних хвороб.

Модуль 3. Алгоритми надання невідкладної допомоги в інфектології.

Модуль 4. Профілактика інфекційних захворювань та реабілітація реконвалесцентів.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Мета** викладання навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби» передбачає здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань з цієї дисципліни, оволодіння

методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, що розв'язує актуальне наукове завдання інфекційних хвороб, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Інфекційні хвороби» є:

- Визначати нові наукові напрямки в інфекційних хворобах, теоретичні та практичні проблеми медицини у даній сфері;
- Оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку;
- Вивчити новітні методи дослідження та лікування інфекційних хвороб;
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених інфекційних захворювань;
- Аналізувати типову та атипову клінічну картину найбільш поширених інфекційних захворювань, виявляти їх ускладнення;
- Складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при найбільш поширених інфекційних захворюваннях та їх ускладненнях, оцінювати прогноз щодо життя та працездатності хворих;
- Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і формулювати діагноз найбільш поширених інфекційних захворювань;
- Визначити тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, медикаментозного лікування, реабілітаційні заходи) хворого при найбільш поширених інфекційних захворюваннях та їх ускладненнях;
- Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у разі інфекційних хвороб.
- Проводити первинну і вторинну профілактику інфекційних хвороб, реабілітацію реконвалесцентів після найбільш поширених інфекційних захворювань.

Результати навчання

Програмні результати навчання (РН):

РН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації

РН2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

РН3 Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення

РН4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження

РН5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження

РН6 Виконувати оригінальне наукове дослідження

РН7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників

РН8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності

РН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження

РН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство

РН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій

РН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері

РН13 Організовувати освітній процес

РН14 Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення

РН15 Організовувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди)

РН16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

РН17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти повинні:

знати: історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю «Інфекційні хвороби», етіологію, патогенез, класифікації, клінічні прояви, критерії діагностики, диференціальної діагностики, прогноз, сучасні стандарти діагностики, профілактики та лікування, невідкладну допомогу при інфекційних захворюваннях та їх ускладненнях, актуальні наукові завдання та проблеми інфектології.

вміти:

- Проводити діагностику та лікування найбільш поширених інфекційних захворювань в умовах стаціонару відповідно до Національних стандартів та протоколів з використанням сучасних досягнень науки і техніки.
- Виконувати діагностичні процедури та інтерпретувати результати сучасних методів дослідження, здійснювати окремі лабораторні та інструментальні дослідження самостійно в межах наукової роботи.
- Застосовувати медичні інформаційні технології та медичну літературу у діагностиці та лікуванні інфекційних захворювань.
- Проводити патентно-інформаційний пошук з обраної наукової теми дослідження у вітчизняних та закордонних джерелах, наукометричних базах;
- Проводити критичний аналіз сучасних даних, розробку і синтез нових ідей з актуальних проблем інфектології;
- Формулювати мету та наукові завдання з обраної наукової теми;
- Розробляти дизайн дослідження;
- Вибирати методи наукового дослідження, адекватні поставленим меті та завданням;
- Презентувати отримані дані у вигляді публікації та доповідей на національному та міжнародному рівні;
- Впроваджувати досягнення науки і техніки у клінічну практику.

мати поняття щодо:

- застосовування принципів доказової медицини у прийнятті діагностичних та терапевтичних рішень при інфекційних захворюваннях.
- нових напрямків наукових досліджень зі спеціальності «Інфекційні хвороби».
- етики та методології наукового дослідження,
- сучасних підходів до міждисциплінарних наукових досліджень,
- особливостей методології педагогічного процесу зі спеціальності «Інфекційні хвороби».

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 300 годин (10 кредитів ЄКТС).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Ведення хворих в клініці інфекційних хвороб (80 годин).

Ведення пацієнтів з гострим та хронічним діарейним синдромом. Ведення пацієнтів з інфекційними захворюваннями з повітряно-крапельним механізмом передачі. Ведення хворого з ураженням печінки інфекційного та неінфекційного генезу. Ведення пацієнтів з

синдромом лихоманки, в т. ч. лихоманки невідомого генезу. Ведення пацієнтів з гельмінтозами з урахуванням проблеми глобальних змін клімату. Ведення хворих з ВІЛ-інфекцією/СНІДом, ВІЛ-індикаторною інфекцією/інвазією.

Модуль 2. Актуальні питання сучасної науки з інфекційних хвороб (100 годин).

Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в інфектології. Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності «Інфекційні хвороби». Застосування принципів доказової медицини в інфектології. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень. Особливості викладання інфекційних хвороб у ВМНЗ. Загальні принципи побудови дизайну дослідження в інфектології. Етика та методологія наукового дослідження. Коморбідність у клініці інфекційних хвороб.

Модуль 3. Алгоритми надання невідкладної допомоги в інфектології (100 годин).

Надання невідкладної допомоги при різних кровотечах, пов'язаних з інфекційною патологією. Надання невідкладної допомоги при дегідратації різного ступеню. Надання невідкладної допомоги при справжньому та несправжньому крупі. Надання невідкладної допомоги при больовому синдромі різного генезу у інфекційних хворих. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій та нирковій недостатності. Надання невідкладної допомоги при ураженні нервової системи різного генезу. Надання невідкладної допомоги при панцитопеніях на тлі застосування медикаментів різних груп. Надання невідкладної допомоги при колапсі, непритомності.

Модуль 4. Профілактика інфекційних захворювань та реабілітація реконвалесцентів (80 годин).

Оцінка поширеності факторів ризику розвитку інфекційних захворювань та розробка профілактичних заходів з урахуванням синдромального підходу при інфекційних захворюваннях. Національні програми з попередження, діагностики та лікування найпоширеніших захворювань інфекційних захворювань в Україні. Сучасні принципи профілактики та реабілітації пацієнтів після інфекційних захворювань. Сучасні принципи профілактики резонансних інфекцій. Сучасні принципи профілактики та реабілітації реконвалесцентів захворювань, що регулюються ММСП 2005 р. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з нециклічними інфекційними захворюваннями. Сучасні принципи профілактики інфекційних захворювань. Імунопрофілактика обов'язкова та рекомендовані методи вакцинації. Сучасні принципи профілактики та реабілітації пацієнтів з хронічними інфекційними захворюваннями. Лайм-бореліоз.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	усь ого	у тому числі			
		Практичні заняття	Самостійна робота	Практика	
1	2	3	4	медицина	педагогічна
Тема практичного заняття 1. Ведення пацієнтів з гострим та хронічним діарейним синдромом. Тема лекції 1. Ведення пацієнтів з захворюваннями з фекально-оральним механізмом передачі. Тема самостійної роботи 1. Антибіотикоасоційовані діареї.	8	3	3	1	1
Тема практичного заняття 2. Ведення пацієнтів з інфекційними захворюваннями з повітряно-крапельним механізмом передачі. Тема лекції 2. Ведення пацієнтів з грипом. Тема самостійної роботи 2. Діагностичне значення специфічних, неспецифічних та інструментальних методів діагностики.	10	3	3	2	2

Тема практичного заняття 3. Ведення хворого з ураженням печінки інфекційного та неінфекційного генезу. Тема лекції 3. Ведення пацієнтів з діареєю мандрівників. Тема самостійної роботи 3. Антибіотикотерапія при інфекційних захворюваннях дигестивної та дихальної систем: показання, протипоказання, ускладнення. Антибіотикорезистентність.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 4. Ведення пацієнтів з синдромом лихоманки, в т. ч. лихоманки невідомого генезу. Тема лекції 4. Ведення пацієнтів з інфекційними захворюваннями в умовах надзвичайних станів та екстреної евакуації. Тема самостійної роботи 4. Ендоскопічні та променеві методи діагностики в інфектології.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 5. Ведення пацієнтів з гельмінтозами з урахуванням проблеми глобальних змін клімату. Тема лекції 5. Медицина подорожей. Тропічна медицина. Тема самостійної роботи 5. Трансмисивні гельмінтози та протозоози.	14	3	3	4	4
Тема практичного заняття 6. Ведення хворих з ВІЛ-інфекцією/СНІДом, ВІЛ-індикаторною інфекцією/інвазією.	14	3	3	4	4
Разом за модулем 1	66	18	18	15	15
Тема практичного заняття 1. Сучасні методи лабораторної та інструментальної діагностики в інфектології. Тема лекції 1. Історія розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю «Інфекційні хвороби». Тема самостійної роботи 1. Використання сучасних досягнень науки і техніки при проведенні діагностичного пошуку та визначенні мети і завдань наукового дослідження.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 2. Нові напрямки наукових досліджень зі спеціальності «Інфекційні хвороби». Тема лекції 2. Роль інфекційних хвороб як мультидисциплінарної патології. Тема самостійної роботи 2. Пошук нових наукових даних, що розширюють сферу знань в досліджуваній проблемі.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 3. Застосування принципів доказової медицини в інфектології. Тема лекції 3. Етика та методологія наукового дослідження. Тема самостійної роботи 3. Статистична обробка даних в інфектологічних дослідженнях.	10	3	3	2	2

Тема практичного заняття 4. Сучасні підходи до міждисциплінарних наукових досліджень. Тема лекції 4. Сучасні підходи до міждисциплінарних досліджень щодо пацієнтів із ко- та суперінфекцією. Тема самостійної роботи 4. Підготовка презентації отриманих даних у вигляді публікації та доповідей на національному та міжнародному рівні.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 5. Особливості викладання інфекційних хвороб у ВМНЗ. Тема лекції 5. Технологія педагогічного процесу та методологія викладання інфекційних хвороб у ВМНЗ. Тема самостійної роботи 5. Методологія викладання інфекційних хвороб у ВМНЗ.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 6. Загальні принципи побудови дизайну дослідження в інфектології. Тема самостійної роботи 6. Впровадження досягнень науки у практ.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 7. Етика та методологія наукового дослідження.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 8. Коморбідність у клініці інфекційних хвороб.	8	3	3	1	1
Разом за модулем 2	78	24	24	15	15
Тема практичного заняття 1. Надання невідкладної допомоги при різних кровотечах, пов'язаних з інфекційною патологією. Тема лекції 1. Надання невідкладної допомоги при гострому респіраторному дистрес синдромі у дорослих в клініці інфекційних хвороб. Тема самостійної роботи 1. Методика проведення та етапи виведення хворого з ІТШ у світлі сучасних рекомендацій.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 2. Надання невідкладної допомоги при дегідратації різного ступеню. Тема лекції 2. Особливості надання невідкладної допомоги хворим з ускладненими формами малярії. Тема самостійної роботи 2. Лікування пацієнтів з АШ і сироватковою хворобою та профілактика алергійних реакцій негайної та сповільненої дії.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 3. Надання невідкладної допомоги при справжньому та несправжньому крупі. Тема лекції 3. Надання невідкладної допомоги при гострій дихальній недостатності різного генезу. Тема самостійної роботи 3. Сучасні рекомендації щодо лікування ГРЗ у людей похилого та старечого віку.	10	3	3	2	2

Тема практичного заняття 4. Надання невідкладної допомоги при больовому синдромі різного генезу у інфекційних хворих. Тема лекції 4. Надання невідкладної допомоги при набряку-набуханні головного мозку, синдромі вклинення. Тема самостійної роботи 4. Використання інвазивних методів діагностики при підозрі на інфекційне захворювання.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 5. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій енцефалопатії. Тема лекції 5. Надання невідкладної допомоги при гострій печінковій та нирковій недостатності. Тема самостійної роботи 5. Застосування противірусної терапії при лікування хронічних вірусних гепатитів.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 6. Надання невідкладної допомоги при ураженні нервової системи різного генезу. Тема лекції 6. Надання невідкладної допомоги при серозних і гнійних менингоенцефалітах. Тема самостійної роботи 6. Серотерапії при інф. захворюваннях.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 7. Надання невідкладної допомоги при панцитопеніях на тлі застосування медикаментів різних груп. Тема самостійної роботи 7. Надання невідкладної допомоги при харчових отруєннях.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 8. Надання невідкладної допомоги при колапсі, непритомності. Тема самостійної роботи 8. Надання невідкладної допомоги при виробничій травмі на робочому місці.	8	3	3	1	1
Разом за модулем 3	78	24	24	15	15
Тема практичного заняття 1. Оцінка поширеності факторів ризику розвитку інфекційних захворювань та розробка профілактичних заходів з урахуванням синдромального підходу при інфекційних захворюваннях. Тема самостійної роботи 1. Основна облікова медична документація в закладах охорони здоров'я при веденні хворих із інфекційними захворюваннями.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 2. Національні програми з попередження, діагностики та лікування найпоширеніших захворювань інфекційних захворювань в Україні. Тема самостійної роботи 2. Глобальні проблеми суспільної охорони здоров'я згідно критеріїв ВООЗ.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 3. Сучасні принципи профілактики та реабілітації	10	3	3	2	2

пацієнтів після інфекційних захворювань.					
Тема практичного заняття 4. Сучасні принципи профілактики резонансних інфекцій.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 5. Сучасні принципи профілактики та реабілітації реконвалесцентів захворювань, що регулюються ММСП 2005 р.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 6. Сучасні принципи профілактики та реабілітації хворих з нециклічними інфекційними захворюваннями.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 7. Сучасні принципи профілактики інфекційних захворювань. Імунопрофілактика обов'язкова та рекомендовані методи вакцинації.	10	3	3	2	2
Тема практичного заняття 8. Сучасні принципи профілактики та реабілітації пацієнтів з хронічними інфекційними захворюваннями. Лайм-бореліоз.	8	3	3	1	1
Разом за модулем 4	78	24	24	15	15
	300	90	90	60	60

- 9. Індивідуальні завдання:** Участь у клінічних розборах, реферативні повідомлення, написання реферату, доповідь на науково-практичних конференціях, засвоєння ключових методів діагностики, засвоєння основних принципів надання невідкладної допомоги.
- 10. Завдання для самостійної роботи:** опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням ситуаційних задач, моделюванням клінічних ситуацій, пошуку on-line спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів дослідження та лікування.
- 11. Методи навчання:** лекція, пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу з використання пригод, гумористичних уривків, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.
- 12. Методи оцінювання (контролю):** усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.
- 13. Форма підсумкового контролю успішності навчання:** оцінка з дисципліни (іспит) аспіранта складається з суми балів поточного контролю та балів, отриманих за іспит.
- 14. Форма поточного контролю успішності навчання:** сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності аспіранта із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно)

Критерії оцінювання кожної теми:

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли аспірант знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли аспірант знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться аспіранту на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння аспіранта не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи аспірантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту.

Критерії оцінювання під час проведення іспиту:

Оцінка "відмінно" (80-71) виставляється у випадку, коли аспірант під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені екзаменаторами запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка "добре" (70-61) виставляється за умови, коли аспірант під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені екзаменаторами запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка "задовільно" (60-50) ставиться аспіранту на основі його знань всього змісту поставлених екзаменаторами під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння аспіранта не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Розрахунок рейтингових балів

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком та Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120 балів) для дисциплін, що закінчуються підсумковим контролем, прийнята рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10.

Інструкція оцінювання іспитів та диференційних заліків згідно рішення Вченої Ради ВНМУ від 27.09.2012 р. (в основних положеннях з організації навчального процесу).

Підсумковий контроль є іспитом, що проводиться згідно розкладу іспитів. Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант під час іспиту, складає 80.

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Оцінка за іспит відповідає шкалі: оцінка «5» - 80-71 бал, оцінка «4» - 70-61 бал, оцінка «3» - 60-50 балів.

Поточна успішність вираховується за весь курс вивчення дисципліни, середня арифметична оцінка переводиться у бали згідно 120-бальної шкали.

Отримані бали за поточну успішність та іспит додаються і визначають оцінку з дисципліни. Ця сума відповідає фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» 200-180 балів, оцінка «4» - 179-160 балів, оцінка «3» 159-122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для іспиту
180-200	A	Відмінно
170-179,99	B	Добре
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	Задовільно
	FX	
	X	Незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

15. Методичне забезпечення (навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і

16. Рекомендована література Базова

1. Андрейчин М.А. Інфекційні хвороби у загальній практиці та сімейній медицині / Під редакцією проф. Андрейчина М.А. – Тернопіль ТДМУ «Укрмедкнига» - 2009 – С.498
2. Инфекционные болезни. Фармакотерапия / под редакцией проф. Мороз Л.В. – Справочник врача – Киев -2011 - С.442
3. Практична інсектологія / Б.М. Дикий, З.М. Митник, О.Я. Пришляк та інші.// 2010 – С.512
4. Болезни печени по Шиффу / Юджин Р. Шифф // Москва – 2010 - С.395
5. Класифікації терапевтичних захворювань / Сиволап В.Д., Каленський В.Х., Михайловська Н.С. та співавт. // Навчальний посібник для студентів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації, інтернів і лікарів-терапевтів. - Рекомендовано Центральним методичним кабінетом з вищої освіти МОЗ України як навчальний посібник. – ЗДМУ, 2009 р. – 204 с.

6. Техніка лікарських маніпуляцій в терапевтичній практиці / В.Д. Сиволап, В.Х. Каленський, Н.С. Михайловська та співавт. // Навчальний посібник для студентів вищих медичних закладів освіти III-IV рівнів акредитації, інтернів і лікарів-терапевтів. – Рекомендовано Центральним методичним кабінетом з вищої освіти МОЗ України як навчальний посібник. – ЗДМУ, 2008 р. – 138 с.

Допоміжна

1. Байкова Т.А. Многообразие внепеченочных проявлений хронических вирусных гепатитов В и С, общие принципы лечения / Т.А. Байкова, Т.Н. Лопаткина // Терапевтический архив. – 2013. - № 4. – С. 106-110.
2. Байжанова Ж. Ж. Метаболический синдром и инсулинорезистентность у больных хроническим гепатитом С / Ж. Ж. Байжанова, Т. М. Игнатова, Т. П. Некрасова // Терапевтический архив. -2010. - №10. – С. 51-56.
3. Проблеми епідеміології та профілактики гепатиту С в Україні / А. Л. Гураль, В.Ф. Марієвський, Т.А. Сергеева [и др.] // Інфекційні хвороби (Тернопіль). - 2007. - № 3. - С. 23-31. [21]
4. Протокол диагностики и лечения больных вирусными гепатитами В и С / Н.Д. Ющук, Е.А. Климова, О.О. Знойко // Российский журнал гастроэнтерологии, гепатологии, копрологии. – 2010. - № 6. –С. 4-60.
5. Співставлення біохімічних та морфологічних характеристик хронічного гепатиту С / В. А. Дєєв, В. І. Янченко, І. В. Гомоляко [и др.] // Лабораторна діагностика. – 2011. – Т 55, № 1. – С. 7- 11.
6. Хронический гепатит С: прогноз эффективности противовирусной терапии / Н. С. Астанина, Т.П. Оспельникова, О.И. Киселев [и др.] // Цитокины и воспаление. - 2012. - Т. 11, № 1. - С. 119-122.
7. Клиника, диагностика и лечение герпесвирусных инфекций человека / Казмирчук В.Е., Мальцев Д.В. // Киев – 2009 – С.246
8. Федорченко С.В. Хроническая HDV – инфекция / Киев - 2014 – С.152
9. Біопсія печінки: клінічні та патоморфологічні аспекти / Ю.В. Бісярін, О.М.Гаврилюк, І. О. Кіселик // Гепатологія. – 2009. - №1. – С. 16-27.
10. Боброва І.А. Вміст прозапальних цитокінів у хворих на гепатит С з розвитком цитокініндукованих тиреопатій / І.А.Боброва // Лабораторна діагностика.-2012.-№4 (62).- С.13-17.
11. Буеверов А. О. Клиническое значение апоптоза при хронических вирусных гепатитах / А. О. Буеверов, М. В. Маевская // Медицинский вестник Северного Кавказа. – 2009. - № 2. – С. 4-10.
12. Буеверов А.О. Некоторые аспекты изучения апоптоза при хронических вирусных гепатитах / А.О. Буеверов // Клинические перспективы гастроэнтерологии, гепатологии. – 2009. - № 2. – С.11- 17.
13. Василенко И. В. Морфологические проявления хронического вирусного гепатита С и связь степени выраженности фиброза от клеточного состава инфильтрата / И. В. Василенко, И. А. Зайцев, В. В. Кобзева // Питання експериментальної та клінічної медицини. – 2008. – Т. 2, № 12. – С. 126-129.
14. Возианова Ж. И. Диагностические возможности комплексного ультразвукового исследования печени у больных вирусным гепатитом С / Ж. И. Возианова, О. А. Голубовская // Журнал Академії Медичних Наук України. - 2007. - Т. 13, № 4. - С. 750-760.
15. Возианова Ж. И. Сравнительный анализ результатов морфологического и комплексного ультразвукового исследований печени у больных вирусным гепатитом С / Ж. И. Возианова, О. А. Голубовская // Журнал Академії Медичних Наук України. - 2008. - Т. 14, № 3. - С. 484-494.
16. Гаврилюк А. О. Фібропластичні зміни печінки при хронічних вірусних гепатитах / А. О. Гаврилюк, А. Г. Скорук, В. В. Біктіміров // Вісник морфології. - 2008. - Т. 14, № 1. - С. 185-186.
17. Гомоляко І. В. Використання каріометрії гепатоцитів для оцінки імовірності фіброза

печінки при хронічному гепатиті С / І. В. Гомоляко, В. І. Янченко, І. О. Швадчин // Лабораторна діагностика : Наук.-практ. журн. - 2007. - № 4. - С. 41-46.

18. Гончарова И.А. Генетические факторы подверженности к хронизации вирусного гепатита и фиброзу печени / Молекулярная биология. - 2008. -Т. 42, № 2.-С. 238-241.
19. Brass V. New insight into hepatitis B and C co-infection / V. Brass, D. Moradpour // Journal of Hepatology. – 2009. – Vol. 51. – P. 423-425.
20. Castera L. How to assess liver fibrosis in chronic hepatitis C: serum markers or transient elastography vs. liver biopsy / L. Castera, P. Bedossa // Liver International. – 2011. –Suppl. 1. – 13-17.
21. Castera L. Non-invasive assessment of liver fibrosis in chronic hepatitis C / L. Castera // Hepatology International. – 2011. – Vol. 5. – P. 625-634.
22. CD4+ T-lymphocyte telomere length is related to fibrosis stage, clinical outcome and treatment response in chronic hepatitis C virus infection / M. Hoare, W. Gelson, A. Das [et al.] // Journal of hepatology. – 2010. –Vol. 53. – P. 252-260.
23. CD56+ лимфоциты и иммунопатогенез хронического гепатита С / Е.С. Малова, Н. Д. Ющук, И.П. Балмасова [и др.] // Иммунология. – 2010. - №6. – С. 310 – 313.
24. Cell Signals Influencing Hepatic Fibrosis / M. Cong, K. Iwaisako, C. Jiang [et al.] // International Journal of Hepatology. – 2012. – Vol. 2012. – P. 1-18.
25. Association between Schistosomiasis mansoni and hepatitis C: systematic review / D. S. Lume, M. F. Albuquerque, A. I. Souza [et al.] // Rev Saude Publica. – 2013. Vol. 47 (2). – P. 414-424.
26. Association of functional gene polymorphisms of interleukin-10 with the progression of liver fibrosis in Japanese patients with hepatitis C virus-related chronic liver disease / C. Ishida, Y. Ikebuchi, K. Okamoto [et al.] // Journal of Hepatology -2010.- V. 52.- P. S269.
27. Association of IL1 gene polymorphisms with chronic periodontitis in Brazilians P. C. Trevilatto, A. P. Pardo, R. M. Scarel-Caminaga [et al.] // Archives of oral biology.- 2011. – Vol. 56. – P. 54–62.
28. Association of IL-10, IL-4, and IL-28B gene polymorphisms with spontaneous clearance of hepatitis C virus in a population from / J. A. Ramos, R. Silva, L. Hoffmann [et al.] // BMC Research Notes. – 2012. Vol. 5 (508). – P. 1-6.
29. Association of IL-10-1082 and IL-10-592 polymorphisms with chronic hepatitis B and/or hepatitis C virus infection among plasma donors in a rural area of Hebei Province, China / Q. Gao, S. Zhang, L. Wu [et al.] // Wei Sheng Yan Jiu. – 2011. –Vol. 40 (6). – P. 709-713.
30. Association of IL-18 promoter polymorphism with liver disease severity in HCV-infected patients / K. Manohar, P. V. Suneetha, Sukriti [et al.] // Hepatology International. – 2009. – Vol. 3. – P. 371-377.
31. Association study of the interleukin-1beta (C-511T) genetic polymorphism with major depressive disorder / W.-Y. Yu, T.-J. Chen, C.-J. Hong [et al.] // Neuropsychopharmacology. – 2003. – Vol. 28. – P. 1182–1185.
32. Averhoff F. M. Global Burden of Hepatitis C: Considerations for Healthcare Providers in the United States / F. M. Averhoff, N. Glass, D. Holtzman // Clinical Infectious Diseases. – 2012. Vol.55. - Suppl1.- P. 10–15.
33. Barnaba V. Hepatitis C virus infection: A ‘liaison a trois’ amongst the virus, the host, and chronic low-level inflammation for human survival / V. Barnaba // Journal of hepatology. – 2010. – Vol. 53. – P. 752-761.

12. Інформаційні ресурси

1. www.meduniver.com
2. library.vsmu.edu.ua
3. www.doctor-malinin.ru
4. www.dshinin.ru
5. www.Ifectology.ru
6. www.infekcii.net